

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 12 września 2019 r.

ZP-KNPS.431.1.39.2019.EJ

Pani
Joanna Gonera
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„Przystań Seniora”
w Borzogniewie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 1 lipca 2019 roku na podstawie art. 22 ust. 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) zwanej dalej „ustawą” oraz Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 187 z dnia 31 maja 2019 roku zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Elżbieta Jakubowska inspektor wojewódzki, przewodnicząca kontroli oraz Anna Łata, inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę doraźną w Domu Pomocy Społecznej „Przystań Seniora” dla 70 osób w podeszłym wieku w Borzogniewie przy ul. Sportowej 2. Tematem kontroli była ocena realizacji standardu usług bytowych, w tym zapewnienia miejsca zamieszkania, wyżywienia i utrzymania czystości oraz organizacji pomocy w korzystaniu ze świadczeń medycznych, w szczególności pokrywania opłaty ryczałtowej i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ww. zagadnienia oceniono w oparciu o przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, obejmując okres od 1 maja 2019 roku do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą osobą odpowiedzialną za realizację ww. zadań była Pani Joanna Gonera – Dyrektor Domu Pomocy Społecznej „Przystań Seniora” w Borzogniewie zwanego dalej „Domem” lub „Jednostką”.

Kontrolę doraźną przeprowadzono w związku z informacją o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu Jednostki tj. niezapewnienia odpowiednich warunków bytowych w pokoju Mieszkańca, niezapewnienia utrzymania czystości w pomieszczeniach mieszkalnych Domu, niewystarczającej ilości posiłków oraz niewystarczającej pomocy w korzystaniu ze świadczeń medycznych, w tym niszczeniu recept przez Dyrektora Domu.

Działalność Jednostki w okresie objętym kontrolą oceniono negatywnie.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Dyrektora Domu w dniu 25 lipca 2019 roku.

Na podstawie czynności kontrolnych ustalono, że liczba mieszkańców przebywających w dniu kontroli w Jednostce wynosiła 70 osób i nie przekraczała ilości miejsc określonej w decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 października 2001 r. ze zm. (ostatecznie zmienionej decyzją znak ZP-KNPS.9423.12.2019.SG z dnia 10 kwietnia 2019 r.).

Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy Dom zobowiązany jest do zapewnienia poziomu świadczonych w nim usług z uwzględnieniem stopnia fizycznej sprawności mieszkańców. Podczas oględzin budynku dokonano oceny warunków bytowych podopiecznego, zamieszkującego pokój mieszkalny znajdujący się na I piętrze o numerze 15. Ustalenia wykazały, że jedno z łóżek pokoju dwuosobowego wyposażone było w materac przeciwodleżynowy, pod którym znajdował się materac z metalowymi sprężynami. Siedząc na materacu i sprawdzając „wygodę” łóżka Mieszkańca dawało się odczuć sprężyny. Dyrektor w dniu kontroli zobowiązała się do zmiany materaca na piankowy.

Stwierdzono, że pokój wyposażony był zgodnie z normą określoną w § 6 ust.1 pkt 3 lit. c rozporządzenia. Nie mniej należy stwierdzić, że podczas wizytacji mieszkańcy pokoju informowali, że mają za małą szafę ubraniową. Ustalono, że w dwuczęściowej szafie znajdowały się całoroczne ubrania mieszkańców, a w tzw. „pawlaczu” przechowywano kołdrę. Dyrektor w dniu kontroli zaproponowała mieszkańcom przechowywanie ww. rzeczy w magazynie Domu, na co nie zgodził się Mieszkaniec. Ustalono, że stojące przy drzwiach balkonowych łóżko rehabilitacyjne umożliwiało otwieranie się drzwi do połowy. Sposób ustawienia łóżka ograniczał mieszkańcom swobodę wyjścia bądź wejścia do pokoju. Należy przy tym wskazać, że przy nieuchylnym oknie, uniemożliwiającym wywietrzenie pokoju, umiejscowienie łóżka powinno być podyktowane zarówno swobodą poruszania się w pokoju, jak i możliwością wywietrzenia pokoju. W pokoju stwierdzono „brzydki” zapach oraz miejscowe przybrudzenia ściany przy łóżku i stoliku, w tym brudne podłogi. Wszędzie widoczny był kurz oraz panował nieład. Łóżko Mieszkańca wymagało zaścielenia oraz

zmiany prześcieradła. Umywalka była brudna z żółtymi przebarwieniami, WC oraz stanowisko prysznicowe od dłuższego czasu nie było sprzątane. Powyższe uchybia wymogom § 6 ust.1 pkt 5 rozporządzenia. Podczas wizytacji nie stwierdzono, żeby pomieszczenia Domu były w trakcie sprzątania. Ustalono, że pokój Mieszkańca wraz z łazienką nie był sprzątnięty od dwóch dni. Inny mieszkaniec informował, że jego pokój nie był sprzątnięty od trzech dni. Jednostka zapewnia sprzątanie pokoi mieszkalnych przez dwie osoby. Każda z nich odpowiedzialna jest za przydzielone jej piętro. Jedna z ww. osób zatrudniona jest na umowę zlecenie i czynności wykonuje po wcześniejszych uzgodnieniach telefonicznych lub pisemnych. W przypadku nieobecności jednej z ww. osób, Jednostka nie zapewnia sprzątania wszystkich pokoi mieszkalnych. Zapisy Regulaminu Organizacyjnego wskazują, że za czystość, ład i estetykę w pokojach mieszkalnych odpowiadają mieszkańcy pokoju, co w ocenie organu kontrolnego wymusza na mieszkańcach czynności, za które odpowiedzialna jest Jednostka, zgodnie z § 5 ust.1 pkt 1 lit. d oraz § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia. W związku z powyższym niezbędne jest wprowadzenie zmian w zapisach Regulaminu Organizacyjnego w taki sposób, aby był zgodny z powyższą regulacją.

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a i b rozporządzenia Jednostka zobowiązana jest do świadczenia opieki, w tym udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych oraz zapewnienia pielęgnacji mieszkańcom. W rozmowach informowano kontrolerów o braku pielęgnacji mycia twarzy osobie leżącej.

Dom zapewnia organizację wyżywienia tj. co najmniej trzy posiłki dziennie, oraz możliwość otrzymania dodatkowego posiłku, w postaci II śniadania oraz posiłku dietetycznego. Jednostka zgodnie z § 6 ust.1 pkt 6 lit. d rozporządzenia zobowiązana jest do udostępnienia mieszkańcom podstawowych produktów żywnościowych dostępnych przez całą dobę. Podczas wizytacji w stołówce stwierdzono, że mieszkańcy mieli dostęp do chleba oraz marmolady. Według informacji Dyrektora masło z powodu upałów podawane jest mieszkańcom na ich życzenie. Stwierdzono, że kuchenka podręczna nie była wyposażona w podstawowy sprzęt AGD tj. kuchenkę z piekarnikiem oraz lodówkę. Z rozmów przeprowadzonych z mieszkańcami wynikało, że mają potrzebę dysponowania lodówką. Ponadto wskazali na brak dostępu do ww. pomieszczenia, brak dodatkowych produktów żywnościowych oraz napoi przez całą dobę oraz niedostarczanie zup mlecznych osobom leżącym. Ustalono, że Jednostka w ramach umowy cateringowej zapewnia całodzienne wyżywienie dla mieszkańców na podstawie jadłospisu. Z ww. dokumentów wynika, że oferowane jest I śniadanie, II śniadanie, obiad oraz kolacja. W toku kontroli nie przedłożono dowodu dokonywania zakupu podstawowych produktów żywnościowych dostępnych przez całą dobę tj. pieczywa, masła, marmolady. Wyjaśnienia Dyrektora

wskazywały, że ww. całodobowe produkty zapewnia firma cateringowa, czego nie potwierdziła załączona umowa oraz jadłospisy, zobowiązujące firmę do zapewnienia dziennych posiłków. Z zapisów Regulaminu Organizacyjnego wynikało, że Jednostka zapewnia na stołówce podstawowe produkty, takie jak pieczywo, masło, marmoladę oraz napoje dostarczane przez całą dobę. Zakup wody potwierdzono na podstawie przedłożonych przez Dyrektora rachunków. Mieszkańcy Domu informowali, że gdyby Jednostka zapewniała im tego typu produkty, to na pewno skorzystaliby z nich. W związku z powyższym na podstawie § 6 ust. 1 pkt 6 lit. d rozporządzenia zobowiązuje Panią Dyrektor do zagwarantowania mieszkańcom podstawowych produktów żywnościowych dostępnych przez całą dobę. Nadmieniam, że w kwestii żywienia mieszkańców wskazane jest urozmaicenie produktów żywnościowych w taki sposób, aby zapewnić dostęp nie tylko do marmolady.

W zakresie umożliwienia i zapewnienia pomocy mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej przysługujących na podstawie art. 58 ust. 2 ustawy ustalono, że Mieszkaniec był objęty opieką lekarza w ramach NFZ. Stwierdzono, że nie zawsze korzystał z zaplanowanych wizyt, samodzielnie podejmując w tym zakresie decyzję. W rozmowach inni mieszkańcy zgłaszali, że mają utrudniony dostęp do lekarza, którego albo nie ma w Jednostce, albo nie wiedzą, jak często mogą się z nim kontaktować lub jest w ich ocenie „za rzadko”. W toku kontroli jeden z nich zgłosił brak pomocy w zorganizowaniu transportu medycznego lub zobowiązania najbliższej rodziny w celu przewiezienia do Szpitala we własnym zakresie, w związku z zaplanowaną operacją oka.

Zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy dom pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ustalono, że część mieszkańców samodzielnie dokonuje zakupu leków za własne pieniądze lub mieszkańcom regulowana jest odpłatność za leki na podstawie imiennej recepty z pieniędzy mieszkańca. Powyższe świadczy o niezapewnieniu wszystkim mieszkańcom Domu opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny. Z analizy przedłożonych dokumentów wynika, że w przypadku Mieszkańca Dom zapłacił wskazaną wartość za leki do limitu ceny. Stwierdzono, że Jednostka nie pokrywa dopłat do limitu cen do pampersów, co jest niezgodne z art. 58 ust. 3 ustawy. Koszty w części pokrywają mieszkańcy i NFZ. W rozmowach mieszkańcy informowali, że nie mają wiedzy na temat finansowania i dopłat do leków. W związku z powyższym należy podjąć działania informujące mieszkańców o przysługującym im prawie wynikającym z ww. przepisu. W zakresie zarzutu niszczenia recept przez Dyrektora Domu mieszkańcy nie potwierdzili takiego zdarzenia, wskazywali, że recepty wystawione przez lekarza są realizowane przez Jednostkę.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli:

1. Materac na łóżku Mieszkańca w pokoju o nr 15 był niewygodny.
2. Sposób ustawienia łóżka w pokoju o nr 15 ograniczał mieszkańcom możliwość otwierania drzwi balkonowych, swobodę wyjścia bądź wejścia do pokoju, oraz możliwość wywietrzenia pokoju.
3. W pokoju o nr 15 unosił się brzydki zapach oraz stwierdzono miejscowe przybrudzenia ściany przy łóżku i stoliku, w tym brudne podłogi. Łazienka nie była posprzątana.
4. Prześcieradło Mieszkańca w pokoju o nr 15 wymagało zmiany.
5. Mieszkaniec zgłaszał brak pielęgnacji mycia twarzy osobie leżącej.
6. Zapisy Regulaminu Organizacyjnego zobowiązują mieszkańców do sprzątania swoich pokoi.
7. Brak podstawowych produktów żywnościowych dostępnych przez całą dobę.
8. Brak właściwego wyposażenia kuchni pomocniczej w sprzęt AGD tj. lodówkę i kuchenkę z piekarnikiem.
9. Niewłaściwa organizacja w zapewnieniu mieszkańcom dostępu do lekarza.
10. Nieudzielenie mieszkańcowi niezbędnej pomocy w formie zapewnienia transportu medycznego w ramach NFZ w celu realizacji zaplanowanej operacji oka .
11. Brak zapewnienia wszystkim mieszkańcom Domu opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny za leki oraz brak pokrywania dopłat do limitu ceny do pampersów mieszkańców.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad. 1.

Dostosować materace w łóżkach mieszkańców do stanu ich zdrowia oraz stopnia fizycznej sprawności.

Podstawa prawna: art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.2.

Zapewnić możliwość swobodnego poruszania się mieszkańców przez drzwi balkonowe w pokoju o nr 15, uwzględniając przy tym możliwość wywietrzenia pokoju.

Podstawa prawna: art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507) oraz § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964 ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.3.

Pokój o nr 15 należy odmalować, a także zapewnić czystość w pomieszczeniach mieszkalnych Jednostki, sprzątanie nie rzadziej niż raz dziennie, estetykę oraz wietrzenie pokoi.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 4.

Należy zagwarantować mieszkańcom zmianę pościeli w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt 8 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 5.

Należy zagwarantować mieszkańcom pomoc w higienie osobistej.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt. 8 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 6.

Opracować Regulamin Organizacyjny Domu z uwzględnieniem przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Podstawa prawna: § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 7.

Należy zapewnić mieszkańcom Domu dostęp do podstawowych produktów żywnościowych dostępnych przez całą dobę pokrywając przy tym w całości wydatki z tym związane.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt 6 lit. d rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 8.

Wypożyczyć kuchenkę pomocniczą mieszkańców w niezbędny sprzęt AGD tj. lodówkę oraz kuchenkę z piekarnikiem.

Podstawa prawna: § 6 ust. 1 pkt 2 lit. f rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad. 9. i Ad. 10.

Należy zapewnić mieszkańcom Domu niezbędną pomoc w organizacji korzystania ze świadczeń zdrowotnych przysługujących na podstawie odrębnych przepisów w ramach podstawowej opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami.

Podstawa prawna: art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964, ze zm.).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

Ad.11.

Pokrywać opłatę ryczałtową i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Podstawa prawna: art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507).

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka obowiązana jest w terminie 30 dni do powiadomienia Wojewody Dolnośląskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w wystąpieniu. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni do powiadomienia Wojewody Dolnośląskiego o realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w wystąpieniu, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę Dolnośląskiego zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

ZASTĘPCY DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej